

договір довічного утримання, й застава повинні теж бути визнані такими, що обмежують правоздатність. В даному випадку, спадковий договір, частково обмежуючи права відчужувача в одній життєвій ситуації, зовсім не обмежують його в інших правах.

Розірвання спадкового договору можливе лише за рішенням суду на вимогу відчужувача у разі невиконання набувачем його розпоряджень, або на вимогу набувача у разі неможливості виконання ним розпоряджень відчужувача.

На мій погляд, спадковий договір створює для громадян додаткові правові умови порівняно з договором довічного утримання і розширює свободу вибору.

КОРОТКА ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Доп. - ст. викл Паращенко М.І.

Аналіз витоків адміністративного права показує, що родословна норм даної галузі сходиться своїми коренями до правових систем Стародавнього Сходу та античного Заходу (кодекс Хаммурапі, римське публічне право), але їх кількісний ріст та об'єднання в організаційну сукупність, в галузь права приходиться на пізніший час.

Поява та розвиток даної галузі зумовили такі фактори:

- необхідність регламентувати охорону громадського порядку у великих містах;
- потреба в регламентації державного управління;
- забезпечення реалізації суб'єктивних прав громадян.

На зміну середнім вікам з їх кастовими походами, полум'ями інквізиції прийшла епоха Відродження, що характеризувалося більш м'якими нормами, інтенсивним розвитком культури та економіки, появою великої чисельності великих міст.

Одним зі значимих ознак таких міст стала наявність в них місць, що мали громадське значення: вулиці, майдани, ярмарки, торгові лавки, базари, бані і таке інше. Процеси урбанізації призводили до скуплення в цих місцях не тільки торгово-промислового населення та горожан, а й бродяг, старців, дезертирів і т.п., що призводило до зростання рівня злочинності, постійно загрожувало громадському порядку, пошкоджувало соціальний ландшафт.

Центральна влада, котра в 17-18 століттях постійно підсилювалася і перетворювалася в абсолютну, реагує на нову ситуацію в містах створенням єдиного поліцейського простору та спеціального апарату, покликаного оперативно і професійно здійснювати боротьбу зі злочинністю та охороняти громадський порядок.

Перші зародки поліцейського апарату спостерігається у Франції.

Сучасне адміністративне право є продуктом європейського континентального правового розвитку. В середині 19 століття в системі адміністративного (поліцейського) права домінував вплив французької та німецької адміністративних шкіл.

Першим кроком в розвитку цієї галузі слід рахувати “Наказ о градском благополучии”, який широко був розповсюджений на Україні у другій половині 17 століття.

Цей акт відіграв важливу роль в процесі кодифікації поліцейського законодавства, оскільки до цього українське право спиралося на “Литовський Статут” 1588 р. – конгломерат юридичних норм. Саме в “Наказе” вперше визнані поняття “порядок”, “безпека”, “благополуччя”. Основні позиції “Наказа” увійшли в створений у 1744 році міжгалузевий кодекс “Права, за котóryми судится малороссийский народ».

В кінці 18 століття в Україні розповсюджується більш зрілий адміністративний закон – “Устав благочиния или полицейский», який з незначними змінами та доповненнями діяв до середини 19 століття, коли комісією М. Сперанського були кодифіковані основні державні закони, в тому числі і

норми поліцейського права, яке з 1907 р. стало називатися адміністративним правом.

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ МОРАЛЬНОЇ ШКОДИ

Доп. – викл.-сум. Косар А.І.

Проголошення Конституцією права на відшкодування моральної шкоди серед основних прав громадян є значним кроком на шляху всебічного забезпечення прав і свобод людини. Здійснене вперше в конституційній практиці, воно свідчить про реальність визначеного в рамках державної політики принципу пріоритету загальнолюдських цінностей.

Не відома раніше вітчизняному праву норма про відшкодування моральної шкоди з'явилася у цивільному законодавстві України у період його інтенсивного розвитку в 1991-1993 роках з прийняттям спеціальних законів, що регулюють найрізноманітніші суспільні відносини.

Так, кожен має право на відшкодування моральної шкоди, завданої збиранням, зберіганням, використанням та поширенням недостовірної інформації (ст. 32 Конституції України), незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових та службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень (ст. 56), постановленням неправосудного рішення (ст. 62).

Крім того, підстави, умови, порядок та розміри відшкодування моральної шкоди містяться в актах цивільного, трудового, земельного та іншого законодавства; в Законах України „Про захист прав споживачів”, „Про зовнішньоекономічну діяльність”, „Про інформацію”, „Про авторське право і суміжні права”, „Про режим іноземного інвестування” тощо.

Як джерело права, застосовуються і рішення Європейського суду з прав людини, практика якого будується